

I. NADOLAZEĆA SEZONA

S 1.524 tisuće noćenja u svibnju, ukupan broj turističkih noćenja dostigao je u razdoblju siječanj-svibanj 3.167 tisuće što je za 40% više nego u istom razdoblju prošle godine, navješćujući (relativno) uspješnu glavnu turističku sezonu. Od toga, 66.3% noćenja realizirano je na području Istre i sjevernog Primorja (rast od 46.5%) kao najveće i oscilacijama najmanje podložne destinacije, ali do signifikantog porasta noćenja dolazi i u ostalim područjima (za 29%), gdje se turistička djelatnost postupno obnavlja nakon razdoblja ratne destrukcije, teškoća u prometu i percepcije rizika. Tako je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji broj noćenja (160 tisuća) povećan za 78%, u Splitsko-dalmatinskoj (201) za 48%, a u Zadarskoj županiji (65) za 133%. U strukturi noćenja, inozemni turisti sudjeluju sa 63% i broj njihovih noćenja povećan je za 48%, dok je broj noćenja domaćih turista veći za 27%.

Visok rast aktivnosti je i u građevinarstvu, gdje je u razdoblju siječanj-travanj ove u odnosu na isto razdoblje prošle godine, vrijednost izvršenih radova povećana za 51.1%, a efektivni sati rada za 18.3%, odražavajući intenziviranje procesa obnove te izgradnje infrastrukture. Time se te dvije djelatnosti koje su bile nadprosječno pogođene izravnim i neizravnim posljedicama rata (bruto domaći proizvod ugostiteljstva i turizma bio je u 1996. u odnosu na 1990. godinu niži za 32.9%, a građevinarstva za 55.5% nasuprot prosječnog pada u ukupnoj privredi za 25.8%) postupno revitaliziraju sukladno mirnodopskim promjenama u visini i strukturi agregatne potražnje s odgovarajućim socijalnim i regionalnim učincima.

To se odražava i na proizvodnju građevinskog materijala, proizvoda od drva (12.6%), namještaja (37.6%) i električne energije (34.9%), koji zajedno s tiskarskom djelatnošću (37.2%), te strojogradnjom, (14.9%) i metalnom industrijom (15.8%) determiniraju međugodišnji rast ukupne

industrijske proizvodnje u razdoblju siječanj-svibanj od 4.0%. U takvim uvjetima - prema podacima za prvo tromjesečje - bruto domaći proizvod povećan je za 3.2% s intencijom da ga uspješna turistička i građevinska sezona s multiplikativnim utjecajem na promet i potražnju za dijelom industrijskih, te za poljoprivrednim proizvodima podignu na razinu međugodišnjeg rasta od oko 5%.

Zasnovan na domaćoj potražnji i izvozu usluga, njemu, međutim, još uvijek ne pruža značajniji globalni impuls robni zvoz koji je u svibnju iznosio 337, a u cijelom razdoblju siječanj-svibanj 1.861 mil. USD, što je približno na razini prošlogodišnjeg (indeks 99.6). Istodobno, s 776 mil. USD u svibnju, robni uvoz dostigao je u istom razdoblju iznos od 3452 mil. USD (rast za 16.4%), tako da deficit u robnoj razmjeni s inozemstvom u prvih pet mjeseci ove godine iznosi 1.591 mil. USD, što je za 493 mil. USD ili za 44.9% više nego u istom razdoblju prošle godine, dostigavši razinu od oko 20% bruto domaćeg proizvoda.

U uvjetima predsezonske razine neto deviznog priljeva od izvoza usluga, taj se deficit financira tekućim transferima, robnim kreditima i priljevom financijskog kapitala, od kojeg je oko 275 mil. USD angažirano za pokriće proračunskog deficita (oko 2.6% bruto domaćeg proizvoda), prvenstveno u sferi kapitalnih transakcija, kao i za servisiranje unutrašnjeg duga.

Tablica 1.
**OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA
 U RAZDOBLJU SIJEČANJ-SVIBANJ**

	Mil. kuna		Struktura		Indeksi 1997/96.
	1996.	1997.	1996.	1997.	
A. UKUPNI PRIHODI	12.324	12.495	100.0	100.0	101.4
1.1. Tekući prihodi	11.880	12.380	96.4	99.1	104.2
- porezni prihodi	11.318	11.521	91.8	92.2	101.8
- neporezni prihodi	562	859	4.6	6.9	152.8
2. Prihodi od kapitala	444	116	3.6	0.9	26.1
B. UKUPNI RASHODI	12.604	13.737	102.3	109.9	109.0
1. Tekući rashodi	11.172	12.048	90.7	96.4	107.8
2. Kapitalni rashodi	1.195	1.584	9.7	12.7	132.6
3. Posudbe - otplate	237	106	1.9	0.8	44.7
C. FINANCIRANJE	279	1.242	2.3	9.9	445.2
1. Strani izvori	269	1.644	2.2	13.1	611.2
2. Domaći izvori	10	-402	0.1	-3.2	-

Tako se i dalje održava stabilnost deviznih rezervi centralne banke koje krajem svibnja iznose 2.272 mil. USD, dok devizna sredstva u poslovnim bankama dostižu 1.931 mil. USD, što daje ukupan devizni potencijal bankarskog sustava od 4.203 mil. USD u bruto ili (po odbitku kratkoročnog duga) od 3.924 mil. USD u neto izrazu i odgovara razini od 4.3 mjesečne vrijednosti uvoza roba i nefaktorskih usluga.

Sukladno tome kreće se i količina primarog novca te novčane mase u zemlji, unutar koje je - vezano uz strukturne odnose u platnoj bilanci - količina gotovog novca porasla u prvih pet mjeseci ove godine za 9.0%, nasuprot padu depozitnog novca za 4.7%, pri razini ukupne ponude novca koja je u razdoblju siječanj-svibanj ove za 23.4% realno veća nego u istom razdoblju prošle godine. Istodobno, rastu devizni (16.7%), te

oročeni kunski depoziti (26.7%), tako da su ukupna likvidna sredstva povećana u prvih pet mjeseci za 12.6%, dok je njihova prosječna razina u tom razdoblju za 37.4% realno viša nego prethodne godine.

Tablica 2.
NETO DOMAĆA AKTIVA BANKARSKOG SUSTAVA

	Mil. kuna			Indeksi	
	V.1996.	XII.1996.	V.1997.	$\frac{V.97}{V.96.}$	$\frac{V.97.}{XII.96.}$
1. Gotov novac	3.322	4.366	4.758	143.2	109.0
2. Depozitni novac	5.678	7.043	6.714	118.2	95.3
3. Novčana masa	9.000	11.409	11.472	127.5	100.6
4. Oročeni depoziti	2.542	3.384	4.286	168.6	126.7
5. Devizni depoziti	17.181	21.802	25.449	148.1	116.7
6. Ukupna likvidna sredstva	28.724	36.596	41.208	143.5	112.6
7. Neto inozemna pasiva	6.375	11.710	12.315	193.2	105.2
8. Neto domaća aktiva	22.349	24.886	28.893	129.3	116.1

U takvim uvjetima održava se i relativna stabilnost tečaja uz međuvalutarne promjene koje prate odnose sa svjetskim tržištima, pa je u svibnju ove u odnosu na prosinac prošle godine tečaj kune u odnosu na DEM nominalno deprecirao za 0.2% (realno aprecirao za 1.4%), a u odnosu na USD za 9.8% (realna deprecijacija za 8.1%), što uz realne odnose u razmjeni roba i usluga s inozemstvom determinira i stabilnost cijena na domaćem tržištu. One su u prometu na malo ukupno porasle u prvom polugodištu za 1.8% i u lipnju ove su u odnosu na isti mjesec prošle godine više za 3.4%, dok su cijene proizvođača industrijskih proizvoda porasle za 0.3%, te su u lipnju za 2.1% više nego prije godinu dana.

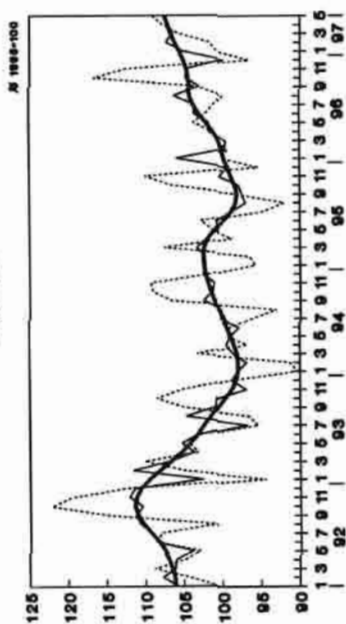
Tablica 3.
**OSNOVNI POKAZATELJI PRIVREDNIH KRETANJA
 U RAZDOBLJU SIJEČANJ-SVIBANJ 1997.**

- Indeksi realne razine

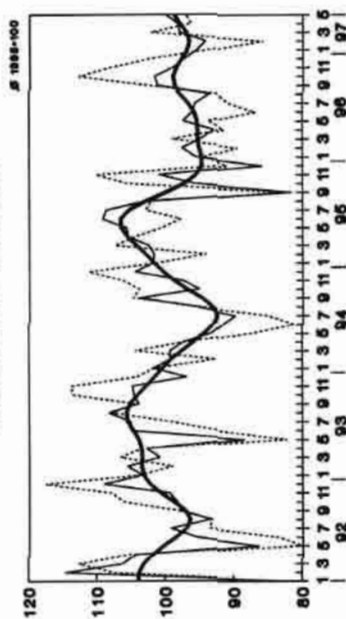
	1996. 1995.	V. 1997. V. 1996.	I-V. 1997. I-V. 1996.
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA	103.1	105.2	104.0
- rudarstvo	97.0	103.5	101.5
- prerađivačka ind.	101.3	101.4	100.0
- el. energija, plin, voda	125.4	134.2	124.8
IZVOZ ROBA	97.4	77.8	99.6
UVOZ ROBA	103.7	121.9	116.4
PROMET U TRGOVINI NA MALO	108.9	105.9	105.7
MASA NETO PLAĆA	104.1	107.1	111.8
PRIHODI PRORAČUNA I FONDOVA	110.3	106.6	106.8
ZAPOSLENOST	95.4	95.4	95.3
PRIMARNI NOVAC	126.0	123.7	122.1
NOVČANA MASA	120.4	122.9	123.4
UKUPNA LIKVID. SREDSTVA	142.5	138.3	137.4
CIJENE PROIZVOĐ. U IND.	101.4	102.3	102.0
CIJENE NA MALO	103.5	103.6	103.9
TEČAJ - DEM	95.5	95.3	93.4
- USD	101.1	105.1	105.4

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

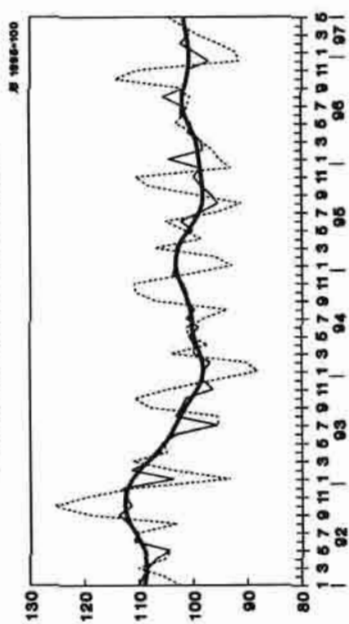
- UKUPNO -

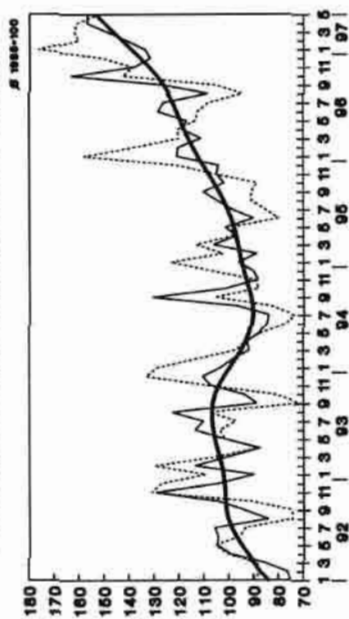
- RUDARSTVO I VADJENJE -

- PRERADIVAČKA INDUSTRIJA -

- OPSKRBA EL. ENERGIJOM, PLINOM I VODOM -

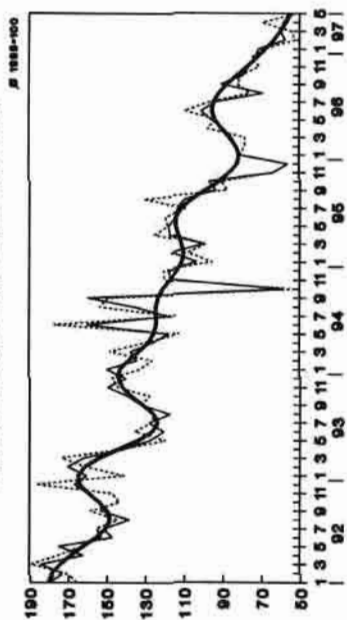
--- ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

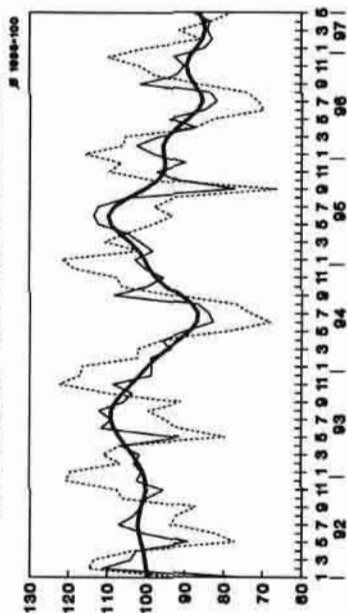
— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

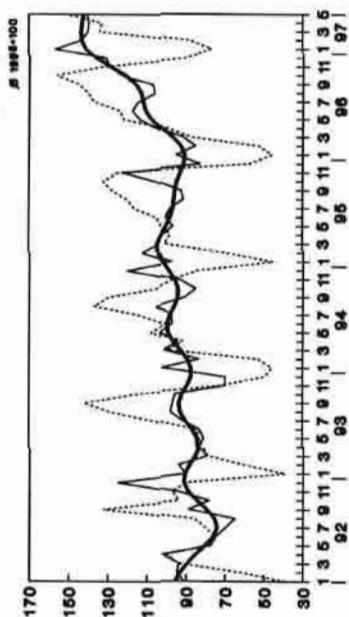
- VADJENJE UGLJENA I LIGNITA (0.05) -

- VADJENJE NAFTE I ZEMNOG PLINA (2.10) -

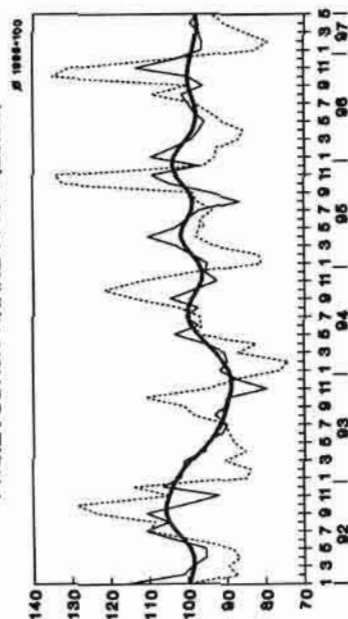
- VADJENJE OSTALIH RUDA I KAMENA (0.79)

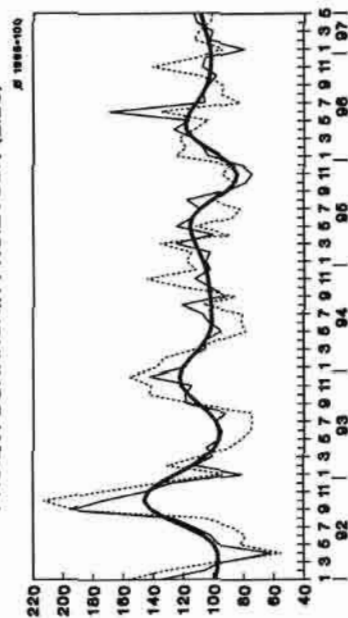
--- ORIGINALNI PODACI — DESEZONIRANO ——— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

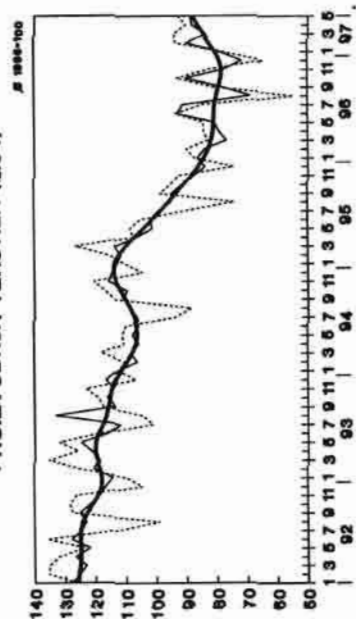
- PROIZVODNJA HRANE I PIĆA (25.08) -

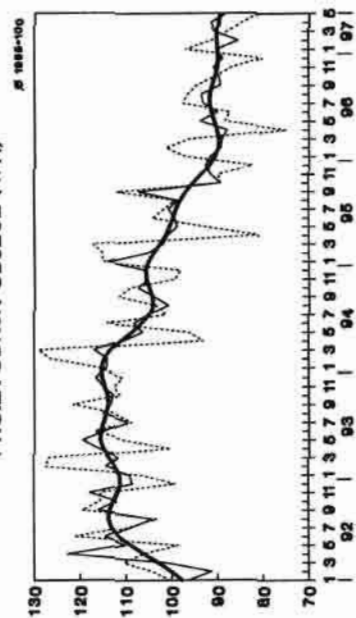
- PROIZV. DUHANSKIH PROIZVODA (2.23) -

- PROIZVODNJA TEKSTILA (2.04) -

- PROIZVODNJA ODJEĆE (4.41) -

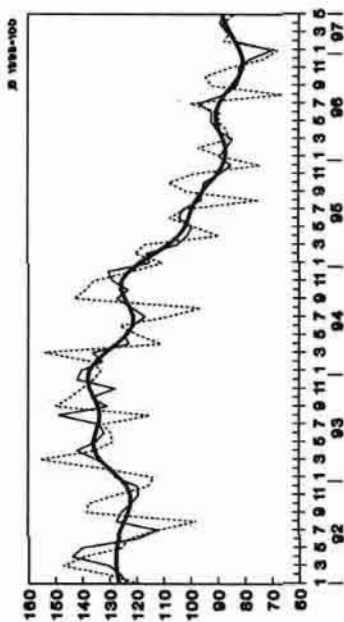
--- ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

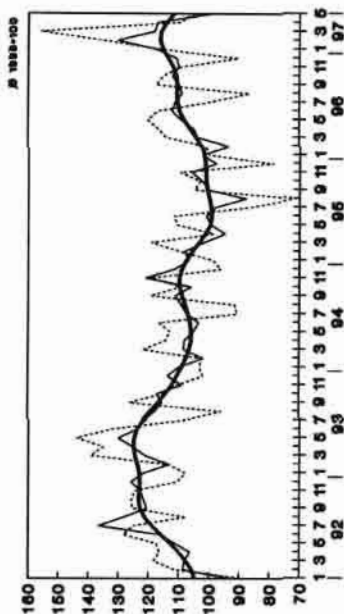
— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

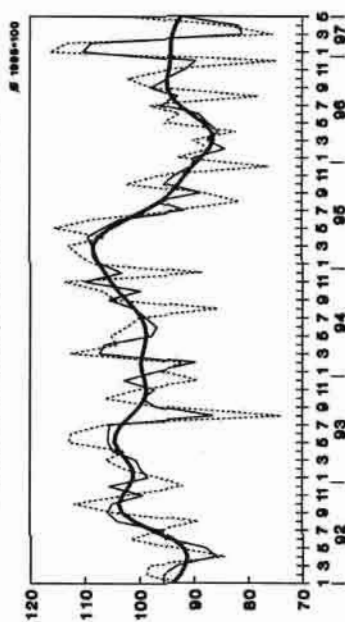
- PRERADA KOŽE, GALANT., OBUĆA (1.32) -

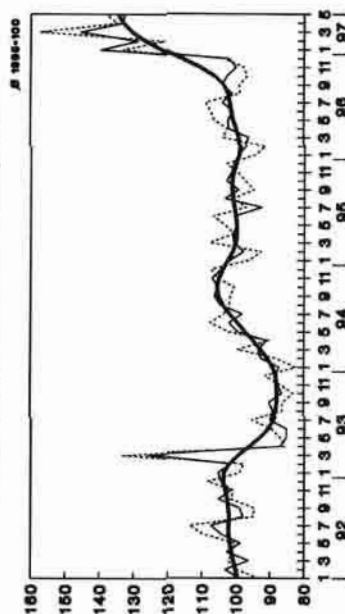
- PRERADA DRVA, OSIM NAMJEŠTAJA (1.55) -

- PR. CELULOZE, PAPIRA I PR. (2.86) -

- IZDAVAČKA I TISKARSKA DJ. (6.06) -

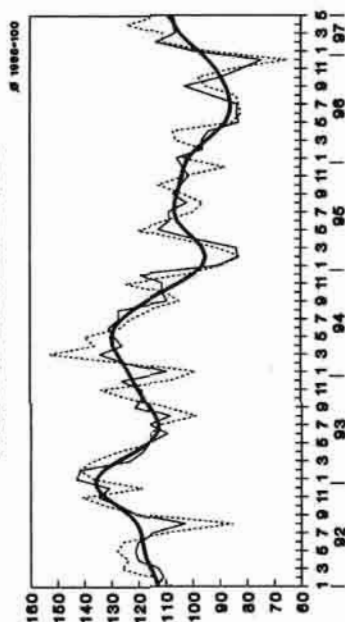
- - - ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

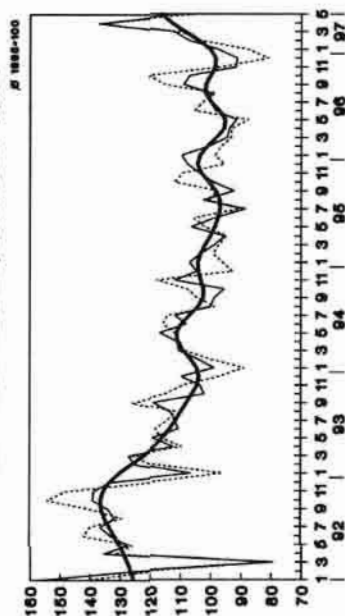
— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

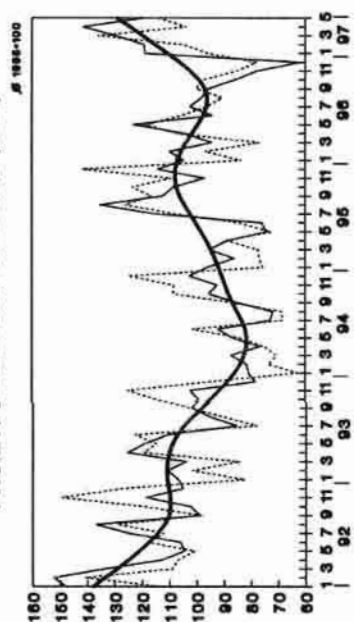
- PROIZVODNJA METALA (1.54) -

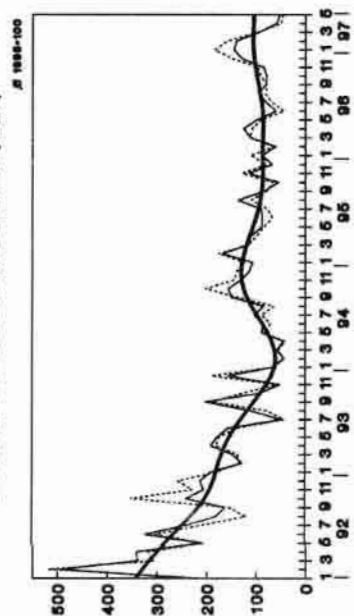
- PROIZV. PR. OD METALA, OSIM STR. (3.26)

- PROIZV. STROJEVA I UREDJAJA (3.07) -

- PROIZV. URED. STRJI RAČUNALA (0.27) -

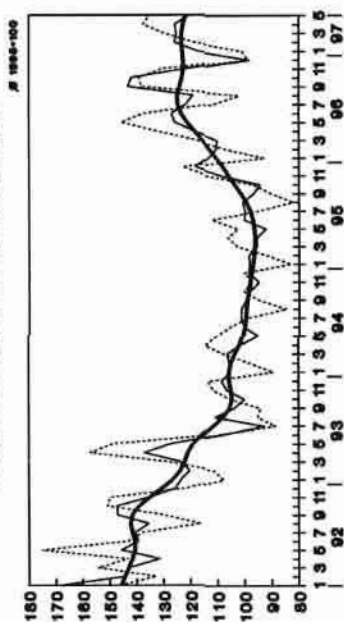
- - - ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

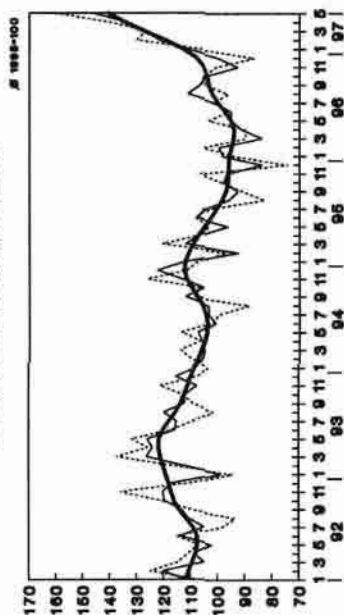
— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

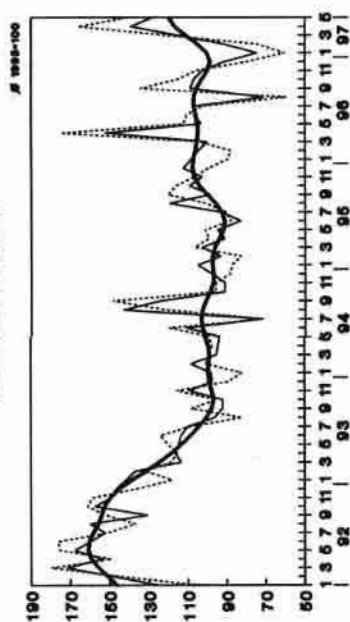
- PROIZV. OSTALIH PRIJEV. SRED. (2.21) -

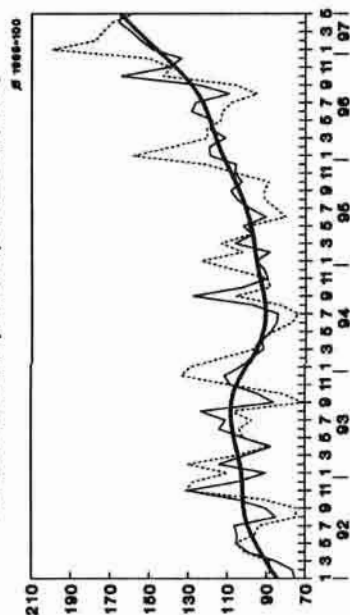
- PROIZV. NAMJEŠTAJA (2.31) -

- RECIKLAŽA (0.46) -

- OPSKRBA ELEN, PLINOM, T. VODOM (8.00) -

--- ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

— TREND-CIKLUS